

Somody Imre

A munka a hívő ember életében

Bizonyságtétel

Somody Imre

Elhangzott a BalatonNET-en 2019. augusztus 23-án.

Először saját életem példáján keresztül bemutatom, milyen szerepet tölt be a munka egy sikerre törő, világi ember életében. Ez miként alakul át a vallásos életben, végül azt, hogy ez mennyire és hogyan változik egy hitben élő életében.

Pár hete volt az osztrák határ megnyitásának 30. évfordulója. Legtöbben talán még nem is éltek akkor, vagy nem sok emlékük van a történekről. Én viszont előtte 8 évvel tértem haza az akkori Kelet-Németországból. Olyan közgazdaságtudományt tanultam ott, mely szerint az ember életének központi helyén a társadalmilag értékes munka áll. A 80-as és 90-es évek Magyarországa munkaközpontú, önkizsákmányoló, ugyanakkor anyagi javakban ugrásszerűen fejlődő küzdelemnek volt a helyszíne. Én is ezen az úton jártam.

Az egyetemről hazatérve, fiatal, elkötelezett ateistaként indultam az életben. Hittem, hogy az önmegvalósítás útján fogok érvényesülni. Tele voltam reménnyel és küzdeni akarással, meg voltam győződve arról, hogy megvalósítom a céljaimat. De mik is voltak ezek a célok? Mindenekelőtt az anyagi biztonság, a család és a karrier. Vagyis az egyes számú prioritás a totális elköteleződés volt a munka mellett – mindenáron megszerezni az anyagi biztonságot. Ugyanakkor azt is hittem, hogy jól, jól kell csinálnom, és ha sikeres vagyok, annak az eredményéből nemcsak nekem, hanem másoknak is kell részesülniük. Szóval *jó ember* akartam lenni. 1988 és 2001 között ennek az istentelen sikerességnek hatalmas eredményei voltak.

„Amit mára megértettem a vallásos életvitelből, amit akkor éltem, hogy valójában akkor is végig én voltam az Úr, Istent csak használni akartam. Oldja meg életem három legsúlyosabb gondját, a többit hagyhatja rám, amúgy közben tartom a folyamatokat.”

Az üzleti életben 1988-ban megalapítottuk a Pharmavit Gyógyszergyárat. Elindítottuk a Plusssz pezsgő-tablettát, megdupláztuk a magyar vitaminfogyasztást. 1994-ben első magyar gyógyszergyárként Londonban tőzsdére vittük a céget, résztulajdonossá lettem, és eladtuk 1996-ban egy amerikai gyógyszergyárnak, ennek köszönhetően már kiemelkedő nagy vagyoni háttérrel tudtam magaménak.

S az üzleti élet mellett a társadalmi ügyek is fontosak voltak számomra, hogy valóban mások is részesüljenek a sikerből. Megalapítottuk a Misszió Egészségügyi Központot Veresegyházon. Kezdeményezője és alapítója voltam Magyarország legrangosabb tudományos díjának, a Bolyai Alkotói Díjnak. Az eredményességem mentén fontossá váltam sokak számára, a miniszterelnök tanácsadója voltam az első Orbán-kormányban. Az „Év embere” lettem, és elsőként kaptam meg 1999-ben mint Magyarországon élő magyar a George Washington-díjat New Yorkban. Tehát ez a sikeres *Somody Imre* épített.

Ugyanakkor ami nem látszott kifelé, hogy ezek a

sikerek a háttérben komoly kudarcokat is hordoznak. Kudarcokat, mert az ember felszínessé válik, nem képes uralkodni a folyamatokon, melyeket elindított. Egy idő után – veszteségek érik. Kudarcok azért, mert erőszakos lesz, nincs ideje az elmélyülésre. Az intenzív munka, a stressz, a folyamatos élen állás megbetegíti az embert. A család háttérbe szorulása váláshoz vezet. Azt tapasztaltam, a sikert építő munka mögött sok esetben ott van a kudarc, a rombolás.

Amit mára megértettem ebből a folyamatból, hogy az állandó teljesítménykényszer – rengeteg munka – pótszerekre (alkohol/cigaretta/nők/játék – mindegy, hogy milyen „drog”) szoktat, miközben egyre inkább gondatlan gazdává váltam. Emberi mérce szerint sok jó dolgot tettem, és mégsem tudott ez megelégtíteni. Mint mindenkinek, nekem is voltak bálványaim, amelyeken keresztül a boldogságomat reméltem. A hatalom, gazdagság, kapcsolatok, a „jó ember” önkép.

A munka mindennél fontosabbá vált. Vagyis a minél több munkából szerettem volna megnyerni a minél több boldogságot. A bálványaim etetése minden energiámat felemésztette. Megéltém, hogy a bálvány sokat ígér, keveset ad és a végén mindent elvesz. Kiteljesedés helyett tönkretesz.

Életemnek ezt az időszakát pontosan tükrözi Lukács evangéliuma 9. fejezetének 25. verse: „mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, önmagát pedig elveszti vagy romlásba viszi.”

A bálványok hajszolása során egyre jobban kifárad és csalódottá válik az ember. Eljut abba az állapotba, amikor csúszik lefelé, és nem tudja, hogy hol lesz a vége. Amikor a kudarcok sora keseríti meg az életét, a siker zsvajva elül, akkor egyszer csak meghallja az ember Isten hívó szavát. Velem ez 2007-ben történt meg, amikor családommal csatlakoztunk egy református gyülekezethez. Elindultunk egy új úton: templomba jártunk, olvastuk a Bibliát, szolgáltunk, imádkoztunk és adakoztunk.

Itt kezdődött egy hétéves kereső folyamat: kerestük Istent. Egy hétéves, keserves időszak volt, mert azt hittem, végre a helyemen vagyok, és azt hittem, hogy helyesen cselekszem, mert azt teszem, amit Isten elvár tőlem. S mégis, az üzleti életben ugyanúgy kudarcosak voltak az ügyeim, mint korábban, a betegségem még súlyosabbá vált, nem voltam jó családfő.

Tehát a helyzetem valójában tovább romlott, miközben azt gondoltam, Istennek tetsző életet élek.

**„Megértettem az »Isten az Úr, én vagyok a szolga«
viszonyt. A hatalom, a rend vonatkozásában
végre helyesen kapcsolódtam hozzá.”**

És az emberben felbuzgott a harag: „Uram, miért nem segítesz, amikor én mindent megteszek?”

Amit mára megértettem a vallásos életvitelből, amit akkor éltem, hogy valójában akkor is végig én voltam az Úr, Istent csak használni akartam. Oldja meg életem három legsúlyosabb gondját, a többit hagyhatja rám, amúgy kézem tartom a folyamatokat. Vallásos teljesítményemmel akartam őt megnyerni. De lassan meg kellett értenem, hogy Isten az embert, Somody Imrét szereti, és nem a teljesítményét. Isten szerint akartam végezni a munkámat, de ez még mindig rólam szólt.

Mert a vallásos életben még mindig mi irányítunk, mi akarjuk Istent használni a magunk céljaira. Azért tudjuk ezt a vallásos állapotot vállalni, mert az Istennek végzett cselekedeteink válnak identitásunk forrásává. De ez még mindig rólunk szól. „Átvilágítjuk” a szokásos tevékenységünket, hogy összeegyeztethető-e a Biblia értékrendjével. De a hiányérzet továbbra is megmaradt bennem. Ma hálás vagyok, hogy nem maradtam önelégült, vallásos, templomba járó „jó ember”. Hiszen hitetlen vagy vallásos – Isten szemszögéből egyforma!

2014 februárjában aztán váratlanul igent mondtam egy férfi csendes hétre. Olyan körülmények közé mentem, ahova a régi Somody Imre nem ment volna. Egyszerű környezet és puritán feltételek, én nem ehhez szoktam. Ami változott, hogy hallgatva a nehezebbnél nehezebb élettörténeteket, drámákat, nem önigazult lettem – „mennyivel jobb vagyok” –, hanem egyre erősebben foglalkoztatott a kérdés: „Mi van, ha az én életem is ilyen drámai állapotban van?”

Elkezdtem kutatni, átadtam magam annak a folyamatnak, amin végig kellett mennem: és ez a folyamat lemeztelenített. Láttam a tükörben a valós Somodyt, álarcok nélkül. Ez a folyamat teljesen összetörte a büszkeségemet. Megéltem az elesettséget, és egyszerűen csak arra vágytam, hogy életem irányítását végre átadhassam. És ekkor elindult az együttműködés folyamata, Istennel való kapcsolatomban új dimenziót kaptam.

Számomra a megtérés lényege a megadás: hogy Isten változtat, nem én változtatok meg magamat: istenközpontú életet kezdek el élni. Már Istenben bízom, tudom, hogy övé az irányítás. Ebből adódóan tudom azt is, hogy az ő hatalma és az ő rendje az, amit ezután magaménak vallok. Őt követem egy csodálatos, ismeretlen és feladatokkal teli úton. Isten formál a Lelke és az igéje által, mi pedig keressük a megvalósulás gyakorlati útját.

Fontos, hogy az átalakulás az életünk minden területére hat! Ebben benne van a családi életünk: hogy milyen az új, megtért házaspárnak az élete, hogyan válnak egyé és hogyan leszünk képesek egyként Istenhez kapcsolódni. Hogy megértsük, hogy a gyerekeink ideiglenesen vannak ránk bízva, gondozásra adta Isten őket, hogy a tehetségüket, a feladatukat be tudják tölteni ezen a földön. És mi képviseljük előttük Krisztust, tehát ennek megfelelően kell viselkednünk. Ha ez nem jön össze – tudjunk például bocsánatot kérni tőlük. És bizony a munkában úgy dolgozzunk, hogy az megfelelően a Szentírásnak. Vagyis a vállalkozásom sikere vagy a munkahelyemen való teljesítményem nem írja felül az isteni törvényeket. Nincs hétköznapi élet és vasár-

„Én az elmúlt öt évet az új identitásom megértésének és az ennek megfelelő életvezetés kialakításának szenteltem.”

napi élet. Heti 7/24-ben csakis Isten a zsinórmérték.

Megértettem az „Isten az Úr, én vagyok a szolga” viszonyt. A hatalom, a rend vonatkozásában végre helyesen kapcsolódtam hozzá.

És ő megmutatta, hogy nélkülözhetetlen egy másfajta kapcsolódás is. Ez az Atyához fűződő szeretetkapcsolat, ami az örömet és boldogságot adja az életünkbe. Ez a fiúság, az örökbefogadás megélése. A Szentháromság családja befogadott – fiúvá váltam –, és ez a befogadás adja az identitásomat. Nem a hitetlen életem bálványai és nem a vallásos életem cselekedetei. A Szentháromság Isten szeretete pedig egy túlradó szeretet, ami engem is elér, sőt – és ez lényeges – ez rajtam is túlrad! Szerethetem tehát minden embertársamat, mert a Szentháromság szeretete folyamatosan kiárad rám!

Persze én is hullámzóan élem meg a kapcsolatomat az Atyával a mindennapokban. Megcsalnak az érzéseim, előjönnek a régi beidegződések. Ilyenkor emlékeztetem magam arra, hogy a világ megváltó Urának a gyermeke vagyok, aki nem árvaságra kárhoztatott, hanem a fiúság lelkét adta nekem. Ennek bizonyosságával tudok szembenézni a konfliktusokkal. Az életem korántsem tökéletes, és hazudnék, ha azt mondanám, hogy ez már egyáltalán nem zavar. De kell-e biztosabb identitás, mint az Isten gyermekének lenni?

Ma már képes vagyok a Krisztusban megfedkezni önmagamról. Elfogadom, hogy önmagamon kívül van az életcélom! Hogy Isten tervén munkálkodom, és ez fontosabb, mint önmagam.

A mai atomizált társadalomban az abszurd, egy személyes közösség a sikk. Egyénileg értelmezünk jót/rosszat, sikert/kudarcot és igazságot/hazugságot a

világban. Nekünk ebben a környezetben kell és lehet révbe jutnunk. Lerakni kételyeinket, félelmeinket, bizonytalanságunkat, bálványainkat és önös céljainkat. Mert van Útmutatónk (Jézus Krisztus) és Útmutatósunk (a Szentírás).

Ahogy Pál írja a Róma 12,2-ben:

„és ne szabjátok magatokat a világhoz, hanem változzatok el az elmétek megújulása által, hogy megítélhessétek, mi Isten jó, kedves és tökéletes akarata.”

Micsoda változás ez az életemben! Megérteni és megélni, hogy nem a világot akarjuk megnyerni, és nem az anyagiak-család-karrier a prioritás. Új célrendszert kell kialakítanunk Krisztus követésében.

A továbbiakban azt a folyamatot szeretném felvázolni, melyben a hitünknek megfelelő életvezetés, életforma rajzolódik ki. Olyan, ami a környezetünk figyelmét, érdeklődését váltja ki, vonzóvá válik. Így lesz az életünk és a munkánk az evangelizáció és a tanítványnevelés eszköze.

A nagy kérdés sokunk számára a *hogyan*. Én az elmúlt öt évet az új identitásom megértésének és az ennek megfelelő életvezetés kialakításának szenteltem.

Az első lépés számomra az életutam elemzése volt. Megérteni és újraértelmezni a múltunkat. Keresztény emberként megérteni, mik voltak az Isten akaratából megélt értékek, és mik a sátán követésének szégyenfoltjai. Mi az a tanulási folyamat, melyen az Atya vé-

„Az értékrendem Krisztusban van, őt kell megértenem és megélnem. A munka világa környezetem formálásának meghatározó helyszíne kell hogy legyen.”

gigvezetett, mikor még nem is ismertem őt. És vajon ezekkel a tapasztalatokkal, képességekkel hogyan tudok az ő szándéka szerint élni a jövőben. Nem részletezem, de kiváló keresztény könyvek és anyagok érhetőek el a témában (pl. Barnabás csoport).

A második feladat az elhívásom megértése, definiálása volt. Miként tudom az elhívásomat életem programjává formálni. Nem véletlenül mondja az Írás: „újonnan kell születnetek.” (Jn 3,7) Ebből az is következik, hogy újra kell formálódnom, nevelődnöm Krisztusban (18 év a kiskorúság határa, vajon mennyi a keresztényeknél?). Az elhívás a keresztény ember életének kulcsfogalma. De az elhívás nem rólam szól, Isten munkájába kapcsolódom be! Számomra *Os Guinness Az elhívás* című könyve ebben az útmutató.

Jézus a Jelenések könyvében (2,17) a pergamoni gyülekezethez szóló levelében ígéretet tesz, hogy „adok neki fehér kövecskét is, és a kövecskére írva új nevet, amelyet senki nem tud, csak az, aki kapja”.

Erről a passzusról elmélkedve írja George MacDonald egy prédikációjában: „Az lesz az igazi név, amely a viselőjének jellemét, természetét, lényegét kifejezi. Az ember személyes jelképe ez, más szóval lelkének képe – és ez a jel az övé és csakis az övé. Ám azt a bizonyos kövecskét a neveddel Isten csak akkor adja oda, amikor már azonosultál a neveddel. Ez az elhívás! Az Isten által adott név az emberről alkotott isteni elgondolás kifejeződése, azt a lényt mutatja meg tehát, akit ő elképzelt a gyermek megalkotásakor. E név kimondása azt jelenti: megpecsételni a sikert, vele Isten kimondja: „benned is gyönyörködöm”.

Az újjászületett ember útja „a fehér kövecske” megszerzésére irányul. Nem csupán az anyagi háttér megszerzésére, biztosítására vállalkozik, még csak nem is ez van a fókuszában. Az Élet vállalkozójává teszi őt Isten mint szeretett fiát.

Erwin McManus amerikai lelkipásztor *Az utolsó nyilvánzó* című könyvében azt írja: „Az adottságait maximálisan kiaknázó emberek világosan látják, mi számít nekik igazán. Tudják, miről szól az életük. Mert végső soron az egyetlen dolog, amelyre nézve soha nem szabad kevesebbel beérnünk, Isten nekünk szóló elhívása, velünk kapcsolatos terve, az a hatás, amelyet általunk szeretne elérni a világban. Istennek az életünkre vonatkozó tervével kapcsolatban ne érzük be kevesebbel.”

Ha azt az életet akarjuk élni, amelyre Isten teremtett,

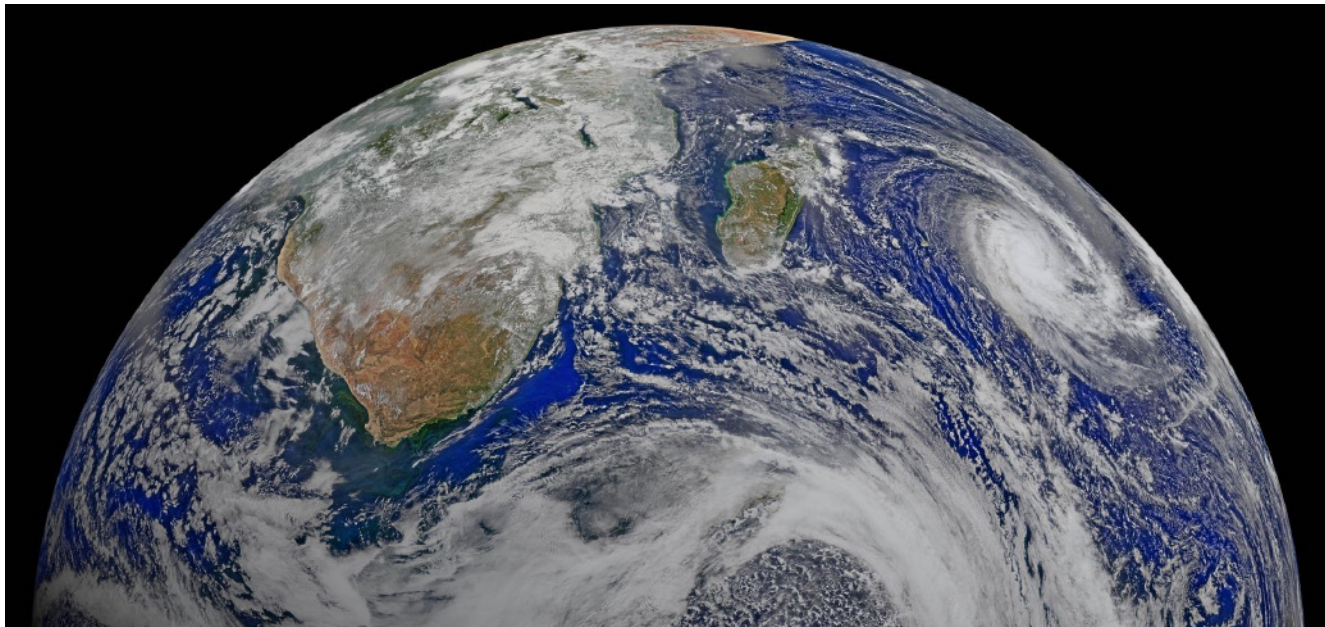
akkor le kell állnunk a próbálkozással, hogy azok legyünk, akinek mindenki más látni akar. El kell dönteni, mi határozza meg a lényünket. Mi lesz az ismertetőjelünk? Az élet vállalkozóiként Teremtőnk elhívására azzal válaszolunk, hogy minden életet vállalkozásnak tekintünk, melyet az ő „kövess engem” parancsa alakít át.

A harmadik feladat tehát az, hogy az élet vállalkozójává váljunk. És bizony az élet vállalkozójának életében a munka egy nagyon más értelmet kap. Ebben az új célrendszerben kell megkeresnem a munka új tartalmát. Alapvetően két szempontot vizsgáltam. Mi a krisztusi motiváció a munkában, és mitől válik szentté a munka világa.

A motiváció vonatkozásában három állításom van: Az értékrendem Krisztusban van, őt kell megértenem és megélnem. A munka világa környezetem formálásának meghatározó helyszíne kell hogy legyen. Amikor dolgozom, tudatában kell lennem annak, hogy közben Krisztust mutatom fel vagy torzítom el mások előtt. Meg kell keresnem, keresnünk az utat, melyen mi, hívő keresztények értékrendünk elvesztése nélkül alkalmazkodni tudunk a világ hihetetlen sebességű változásaihoz. Ma szörnyen le vagyunk maradva, a világ

„A munka világa akkor válik szentté, ha képesek vagyunk a munkahelyünkön is Krisztus példáját követni. Áthatja-e tevékenységünket a szeretet, a gondoskodás, az odaszánás és a másokra figyelés? ”

beszippant bennünket.

Meggyőződése, hogy mindhárom állítás vonatkozásában elengedhetetlen egyrészt, hogy közösségben fejleszthessem magamat, másrészt, hogy legyen mellettem egy olyan mentor, tanító, aki előttem jár ezen az úton. Ne az önmegváltás útján járjunk!

A második szempont: a munka világa akkor válik szentté, ha képesek vagyunk a munkahelyünkön is Krisztus példáját követni. Áthatja-e tevékenységünket a szeretet, a gondoskodás, az odaszánás és a másokra figyelés? Képesek vagyunk-e a törvény és az igazságosság elvárásainak folyamatosan megfelelni? Megtaláljuk-e az anyagi források megszerzésének helyét a munkában? Az anyagiakat életünk megfelelő fenntartásához mérten kell definiálnunk. Vajon képesek vagyunk-e a szükséges és elégséges szinttel megelégedni?

Szeretnék egy igaz történetet megosztani. Tavaly ősszel egy nemzetközi konferencián voltam Prágában. Ezen a konferencián olyan emberek jöttek össze a világ minden részéről, akik az elhívásukat elsősorban az adományozásukban élik meg. A fő előadó *Kathrine Barnhart* amerikai hölgy volt. Kathrine azt mesélte, hogy 22 éves volt, amikor a 26 éves szerelmével hónapokon keresztül beszélgettek arról, hogy miként kössék össze az életüket. Milyen legyen két hívó ember házassága. Kathrine két alapelvet fogalmazott meg a döntéséhez: 1. A férjemben bízom és abban, hogy ő Istenben bíz. 2. Életünk ebben a világban rendkívül korlátos az időben. Ezért arra kell kihasználni, hogy

a magunk számára a szükséges és elégséges javakat biztosítsuk, és minden mást Isten dicsőségére végezzünk. Úgy döntöttek, hogy átveszik férje szüleinek a vállalkozását, abban fognak dolgozni. A Crane and Rigging vállalkozás profitjából fogják az Isten királyságát szolgálni. Az üzletpolitika egyszerű volt. A profit 50%-át minden évben keresztény szolgálatokra adták, míg a másik 50%-ot visszaforgatták a cégbe, hogy a jövőben még többet adományozhassanak. Több mint 30 éve egyetlenegy dollár osztalékot sem vettek fel, és a cégük átlagos növekedése ebben az időszakban elérte a 25%-ot évente. 2007-ben úgy döntöttek, hogy az egész cég tulajdonjogát ráírják a National Christian Foundation-re. Kathrine a 2017-es év kapcsán mondta el, hogy 18 millió USD volt a tiszta profitjuk, amiből 9-et adományoztak el. *Kingdom Investorok*-nak – a Királyság Befektetőinek – tekintik magukat. Adományait vagy személyesen vagy a családtagok vagy az erre vállalkozó champion dolgozók osztják el, és az abból elindított projekteket azok befejezéséig folyamatosan figyelemmel kísérik.

Mindezt nekünk is tanulnunk kell, mindenkinek a saját, Istentől kapott lehetőségeihez mérten. Egyrészt a közösségünkben, másrészt tanítóval, mentorral. Kívánom, hogy legyen az Atyával nektek is élő kapcsolat, rendben és szeretetben. Ez a kettő együtt adja a nagybetűs életet. Legyetek ti is ennek a nagybetűs életnek a vállalkozói!